

Zbyněk Fiala: Podzemní debata o reálných bezpečnostních rizicích Česka

infokuryr.cz/n/2024/03/02/zbynek-fiala-podzemni-debata-o-realnych-bezpecnostnich-rizicich-ceska/

Vysloužili vojenští zpravodajci krotí hlavou nad nákladnými rozhodnutími vlády, která ve skutečnosti ohrožují naši obranyschopnost. Největším bezpečnostním rizikem se zdá být financování politických stran z těchto obchodů.

Mimořádně zajímavou a informativní debatu na téma reálných bezpečnostních rizik České republiky zahájil bývalý ředitel kanceláře Rady vlády ČR pro zpravodajskou činnost a bezpečnostní analytik **Jan Schneider** výzvou k myšlenému experimentu: „Zkuste si představit, že do Strakovky nastoupí úplně blbá vláda. Jak si poradí s informacemi od svých zpravodajských služeb? Klasická poučka zní: Zpravodajská informace má takovou hodnotu, jak ji pochopí příjemce.“

„Mám pocit, že politici dneska zpravodajské služby vůbec nepotřebují, oni mají jasno od samého začátku,“ poznamenal k tomu bývalý náčelník Vojenské zpravodajské služby **generál Ándor Šándor**. Ale jak říká, za jeho aktivního působení před dvaceti lety tomu bylo jinak, a tak si ani neumí představit situaci, kdy máte jiný názor, který umíte opřít o nějaká fakta, ale před vámi stojí někdo, kdo to vůbec nechce slyšet.

Uvedená „podzemní“ debata se odehrávala v suterénním konferenčním sále Slovenského domu v Praze. Měla mimořádně kvalifikované obsazení. Vedle generála Šándora se jí zúčastnil se ještě další bývalý ředitel Vojenského zpravodajství **generál Petr Pelz**. A k nim se připojil bezpečnostní analytik **Miloš Balabán**, autor knihy *Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy*, která vyšla z roku 2015 v univerzitním nakladatelství Karolinum.

Debata byla dlouhá, a tak jsem z ní vybral pár klíčových témat.

Posílí naši bezpečnost nákupy zbraní, které dnes republika pořizuje?

Generál Šándor ty akvizice považuje za naprosto nelogické a poukazuje na nejviditelnější chyby myšlení na ministerstvu obrany:

Filozofie číslo jedna: Koupíme nový letoun F-35, protože jej mají skoro všechny evropské země.

Ale proč jsme tedy kupovali americké vrtulníky, které naopak nemá nikdo jiný než námořní pěchota Spojených států? Jaká byla filozofie číslo dvě?

Nebo na jedné straně tvrdíme, že musíme být v klubu těch nejlepších, proto chceme ty stíhačky F-35.

Ale proč takto nepostupujeme u bojových vozidel pěchoty, kdy si kupujeme 30 let starou švédskou platformu?

Přitom nejsme schopni splnit jediný skutečný slib NATO, že vytvoříme těžkou brigádu, to pořád odsouváme.

A kdyby válka skutečně vypukla, budeme mít 100 bojových vozidel pěchoty, ale kde máme zálohu za rozbité a zničené vozy? To máme čekat další dva roky, až nám je Švédové vyrobí?

Celý přístup k české obraně tak vykazuje podle generála Šándora řadu flagrantních chyb a také naši potenciální nepřátelé musí vidět, že tady jsou jasné rozpory mezi tím, co říkáme, a tím, co děláme. To nás ohrožuje, pokud dokážou těchto našich slabin využít.

Otázkou je, proč ta politika je takto jednostranně zaměřená, ptá se generál Šándor. Jestli výsledkem nemá být jen nějaká fotečka v Bílém domě...

Jsou stíhačky F-35 opravdu nejlepší?

Tohle letadlo je vlastně i pro Američany, vojenské analytiki, kteří o tom píšou, vždycky symbol naprosto zkaženého, nepodařeného a tisíckrát předraženého projektu, konstatuje **generál Pelz**. Ale to je ještě to menší nebezpečí.

To větší nebezpečí spočívá v tom, že ta pětaticítka je natolik vybavena umělou inteligencí a její součástky jsou tak pokročilé a napojené na americké systémy vedení boje, že nemohou být obsluhovány nikým jiným než Američany. To znamená, že v této fázi budeme chtít nechtít sloužit americkým zájmům.

Samozřejmě, že my jim sloužíme už teď, nemá cenu to zakrývat, ale tady už to bude přímo dané typem zbraně.

Miloš Balabán připomíná, že výběru letounu nepředcházela žádná seriózní bezpečnostní debata. Byla to spíš reklamní kampaň.

Přitom se nebraly do úvahy ani špatné zkušenosti z minulosti. Protože, když si pořizujeme letadlo za 320 miliard korun, a ta cena bude možná ještě vyšší, tak to samozřejmě musí postihnout ostatní složky armády z hlediska jejich rozvoje. V 90. letech jsme si pořídili letoun L-159, což bylo velice neprozíravé. Zastavilo to rozvoj pozemního vojska skoro na dekádu.

Debata o F-35 se nevedla v souvislosti s hrozbami a obranou země. Přitom první F-35 dostaneme někdy roku 2031, když to dobře půjde.

23. 3. 2024 / 14.00 hod.
VÁCLAVSKÉ NÁMĚSTÍ

**VŠICHNI, KTERÝM NA NAŠÍ
ZEMI ZÁLEŽÍ!**

Takže kdyby hypoteticky došlo k nějakému konfliktu, třeba s Ruskem, jak říká generál Řehka, tak nám nepomůžou. Nemáme ani silnou protivzdušnou obranu, kterou bychom mohli potřebovat i na základě zkušeností z Ukrajiny.

Jak přitom Balbán důrazně sděluje, „*aliance po nás pořízení F-35 nechtěla, to prostě není pravda. Aliance po nás chce vytvoření těžké brigády a těžká brigáda dosud vytvořená není. Ta těžká brigáda je primárně určena k tomu, aby zasahovala, když použijeme článek 5 Severoatlantické smlouvy o vzájemné obraně. To jsou vážné věci, proč ten akviziční proces je v podstatě špatný. A možná máme tím způsobem ohroženou bojeschopnost armády.*“

Jsme opravdu ve válce?

Když politici si takhle pouští hubu na špacír, že jsme ve válce, je třeba se docela přízemně zeptat, co se dělá v oblasti civilní obrany, říká **Jan Schneider**. Když jsme tedy ve válce, co se dělá pro obyvatelstvo?

Plytké kecy v lepším případě, hodnotí to Schneider dál. Spíše si však myslí, že je to dost nebezpečné, když obrana a vojenskoprůmyslový komplex za pomoci spřízněných zpravodajců budí hrůzu a děsí obyvatelstvo. Poslanci pak hlasují pro zvýšený obranný rozpočet, a ani nevědí, za co to utratit.

„V pozadí jde samozřejmě o obrovské odvody na financování politických stran,“ dodává Schneider a považuje to za největší bezpečnostní riziko v tomto státě od roku 1990.

Řeči o válce mají i další důsledky.

Když si vojenskoprůmyslový komplex zvyšováním rozpočtových výdajů takhle na sebe vydělá, nastává další fáze. Politici, kteří to zvýšení rozpočtu podporovali, začnou těm fejkům a fámám o válce věřit. Že nás někdo chce napadnout.

Takže oni začnou věřit svým vlastním kecům – a najednou to jsou ti generálové a lidé z vojenského průmyslu, kdo je musí brzdit. Říct, vždyť vy vůbec nevíte, jak vypadá válka! Vždyť vy vůbec nevíte, o čem mluvíte!

Tahle fáze nastává zřejmě teď, kdy se prý Černochová trošičku distancovala od generála Řehky, že to s tou válkou přepísknul. Ale to není osvíceností Černochové, spíš jí to někdo řekl. Někdo ji trošičku přitahuje uzdu.

To je nevýhoda demokracie, že je tam 4 roky bezpečnostní riziko, když tam přijdou lidi, který jsou úplně blbí a neznalí. Prostě nevědí o tom nic a jsou nepoučitelní, uzavřel Schneider v návaznosti na to, co zaznělo na začátku.

K čemu jsou vám služby a jejich zjištění, když to nechcete slyšet? Nebo když je to nad vaše chápání?

Zbyněk Fiala

